

**ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ**

**ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ**

ЗА ПІДТРИМКИ

Департаменту міжнародної технічної допомоги, інноваційного розвитку та зовнішніх
зносин Луганської ОДА

МАТЕРІАЛИ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ВЗАЄМОДІЯ НОРМ
МІЖНАРОДНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА КРІЗЬ ПРИЗМУ
ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ІНТЕГРАЦІЇ»**

15 квітня 2025 року, 09-30 – 13-00

УДК: 342.7: 327 (478)

Рекомендовано Вченою радою Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (Протокол № 3 від 25 квітня 2025 р.)

Редакційна колегія:

Арсентьєва О. С., проф., к.ю.н.
Івчук Ю.Ю., проф., д.ю.н.
Капліна Г. А., доц., к.ю.н.
Котова Л. В., проф., к.ю.н.
Татаренко Г. В., проф., к.ю.н.
Шаповалова О.В., проф., д.ю.н.

Взаємодія норм міжнародного і національного права крізь призму процесів глобалізації та інтеграції: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів, співробітників закладів вищої освіти і наукових організацій, юристів-практиків, магістрантів, аспірантів, докторантів, представників громадських організацій, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств та інших установ. м. Київ, 15 квітня 2025 р. / За ред. проф. Татаренко Г.В. – Київ: вид-во Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля, 2025 – 285 с.

Мета конференції: обговорення актуальних проблем сучасного стану реформування та функціонування правової системи України, захисту прав людини з урахуванням міжнародних стандартів здійснення правосуддя, глобальних загроз світовому миропорядку, формування нової системи державного управління.

Конференцію організовано у партнерстві з Департаментом міжнародної технічної допомоги, інноваційного розвитку та зовнішніх зносин Луганської ОДА.

Друкується в авторській редакції (відповідальність за зміст,
граматичну та стилістичну правильність текстів,
дотримання академічної доброчесності несуть автори).

УДК: 342.7: 327 (478)

© Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля, 2025

ВСТУПНЕ СЛОВО

Шановні колеги!

Маємо честь представити збірку тез доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Взаємодія норм міжнародного і національного права крізь призму процесів глобалізації та інтеграції».

Тематика конференції є надзвичайно актуальною в умовах стрімких трансформацій міжнародного правового порядку та посилення взаємозалежності держав у політичній, економічній та правовій сферах. Сьогодні, як ніколи раніше, постає потреба в гармонізації національного законодавства з міжнародними стандартами, збереженні правової ідентичності та одночасному впровадженні прогресивних норм світової спільноти. Саме такі наукові дискусії сприяють поглибленню розуміння цих процесів і формуванню ефективних правових механізмів взаємодії національного та міжнародного правопорядку.

Представлений за підсумками конференції збірник є даниною пам'яті видатному вченому - доктору юридичних наук, професору, проректору Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого - Олегу Миколайовичу Ярошенку, який пішов із життя 23 лютого 2025 року. Олег Миколайович був не лише знаним ученим і педагогом, а й щирим другом юридичного факультету СНУ ім. В. Даля - завжди знаходив слова підтримки, надавав реальну допомогу, ділився досвідом і надихав не зупиняти наукову діяльність попри всі виклики.

Професор Ярошенко брав активну участь у науковому житті факультету, підтримував молодих дослідників, надавав експертну допомогу в реалізації наукових проєктів, щиро вболівав за розвиток юридичної науки на Сході України. Його постать назавжди залишиться з нами не лише у спогадах, а й у цінностях, яких ми дотримуємося, та ідеях, які продовжуємо втілювати.

Саме завдяки таким людям ми зберігаємо незламну віру в майбутнє - у силу освіти, у поступ наукової думки, у здатність права змінювати реальність на краще. Ця конференція, як і кожна праця в межах представленого збірника, є свідченням нашої спільної відповідальності за правову культуру, за формування прогресивного, відкритого світу - світу, в якому знання і гідність мають незаперечну цінність.

Декан юридичного факультету
Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля, професор

Олена АРСЕНТЬЄВА

23. Господарський кодекс України (втрата чинності відбудеться 28.08.2025). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 06.03.2025).
24. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України від 09.01.2025 (введення в дію відбудеться 28.08.2025). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text> (дата звернення: 06.03.2025).
25. Щербина, В.С. (2024). Кодифікація економічного законодавства - нагальна потреба сьогоднішнього дня. URL : <https://pravo.ua/kodyfikatsiia-ekonomichnoho-zakonodavstva-nahalna-potreba-sohodennia/> (дата звернення: 23.03.2025).
26. Code de commerce. URL : https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000005634379/ (дата звернення: 24.03.2025).
27. Handelsgesetzbuch. URL : <https://www.gesetze-im-internet.de/hgb/index.html> (дата звернення: 24.03.2025).
28. Code of Economic Law (updated on April 21, 2022), Belgium. URL : <https://www.wipo.int/wipolex/en/legislation/details/21384> (дата звернення: 07.03.2025).
29. ARGENTINA COMMERCIAL CODE. URL : https://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/sites/default/files/2024-09/Ley15.349%281946%29_SP_0.pdf (дата звернення: 23.03.2025).

Vinnyk O.M., Legal challenges in regulating the modern economy in the context of european integration processes. - Article.

Abstract. The problem of legal support for the sphere of the modern economy, which has undergone significant changes in the 21st century, is raised: digitalization, an increase in the number of threats to public well-being, the need to ensure national and regional security, as well as the independence of national economies and the EU economy from foreign supplies due to the threat of loss of supply sources. Due to the absence in Ukraine of a legislative act of higher legal force that defines the legal foundations of the modern economy with its inherent problems and the corresponding tasks of the state's economic policy (the Economic Code of Ukraine is due to expire soon), it is proposed to develop and adopt such an act taking into account the strategic goals of Ukraine and the EU for the coming years.

Keywords: modern economy; legal support; strategic goals; European integration; improvement of legal regulation.

ФОРМУВАННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ НАПРЯМІВ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ

Внукова Н. М.,
доктор економічних наук, професор,
провідний науковий співробітник НДІ правового забезпечення
інноваційного розвитку НАПрНУ,
професор ХНЕУ імені Семена Кузнеця
ORCID:<http://orcid.org/0000-0002-1354-4838>

Анотація. У статті подано виклад основ правового регулювання використання зелених облігацій в ЄС і в Україні. Відзначено зростання у світі їх обсягів. Застосування пошукового ресурсу Google Trends показало, що попит на європейські зелені облігації у країнах Європи зростає, в Україні попит на тему зелених облігацій під час воєнного стану суттєво знизився,

тому потрібні євроінтеграційні напрями пошуку екологічного фінансування для відновлення України.

Ключові слова: правове регулювання, EuGB, зелені облігації, Google Trends, екологічний проєкт

Актуальність. Країни ЄС прикладають значних зусиль до визначення ролі та місця зелених облігацій. Регламентом (ЄС) 2023/2631 Європейського Парламенту та Ради від 22 листопада 2023 року про європейські «зелені» облігації та необов'язкове розкриття інформації щодо облігацій, що продаються як екологічно стійкі, та для облігацій, пов'язаних із стійким розвитком, який застосовується з 21 грудня 2024 року, передбачено регулювання цього процесу. Метою регулювання в ЄС є встановлення єдиних вимог до емітентів, які бажають використовувати позначення «європейські зелені облігації» або «EuGB»; встановлення системи реєстрації та нагляду для зовнішніх рецензентів щодо зелених облігацій, надання шаблонів розкриття інформації, зокрема для розкриття інформації до випуску та звітів про розподіл, пов'язаних із EuGB [5]. Відповідно до Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» у редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів» 2020 року визначено значення зелених облігацій як облігацій, проспект (рішення про емісію, а для державних облігацій України - умови розміщення) таких, що передбачає (передбачають) використання залучених коштів виключно на фінансування екологічного проєкту або окремого його етапу (стаття 18) [2]. Отже, при визначенні напрямів економіко-правового регулювання використання зелених облігацій в умовах євроінтеграції бажано далі проаналізувати основні положення європейських вимог і їх співставність з національним законодавством.

Мета – визначити загальні засади формування інтеграційних напрямів і механізмів використання зелених облігацій до права ЄС.

Виклад основної частини. Кліматичні (зелені) облігації 2023 року склали 870 мільярдів доларів США, що на 3% більше, ніж у 2022 році (842,8 млрд дол.). Дві третини цього (67,5%) були з доданої зеленої теми, тобто 587,6 млрд доларів

США, що на 15% більше, ніж у минулому році [6]. Позитивним є те, що обсяги зростають, але, чи дійсно є підвищеною увага до цієї теми. Для визначення рівня поширеності уваги до зелених облігацій у світі пропонується оцінити пошукову активність у Google користувачів у всьому світі до цієї теми українською і англійською мовами. Наявні позитивні результати оцінки рівня пошукової активності з використанням інструментів Google Trends [3] відзначені щодо дослідження інновацій [4], інноваційного процесу [1], тому запропоновано використати цей пошуковий ресурс для досягнення мети щодо зелених облігацій.

Для уникнення асиметрії інформації у пошуковій активності користувачів Google на обрані теми, зокрема, у галузі зеленого інвестування, вибрано період дослідження останні 5 років (на 01 квітня 2025 року). Он-лайн сервіс Google Trends [3] є універсальним інформаційним інструментом оцінювання пошукової активності у встановлені в системі певні часові періоди по різних регіонах світу. Оцінка запитів у Google Trends відбувається за 100 бальною шкалою з наданням кількісних та якісних показників пошукового запиту до загальної суми, що підтверджує рівень актуальності теми та дозволяє визначити її тренди.

У табл.1 наведено результати пошукового запиту теми зелених облігацій українською та англійською мовами в Google Trends в обраний часовий період 5 років у світі з визначенням пріоритетних країн пошуку.

Таблиця 1

**Оцінка пошукової активності теми зелених облігацій у світі
за останні 5 років (на 01 квітня 2025 року)**

Ознака зацікавленості темою	Пріоритетні країни
Зелені облігації	Тільки Україна, пік пошукової активності вересень 2020 та квітень 2022 року
EuGB	Італія, Франція, Німеччина, Велика Британія, Іспанія, пік вересень 2022 та лютий 2025 року
European green bond	Люксембург, Австрія, Бельгія, Данія, пік є стабільно високим з вересня 2021 року

Джерело: складено автором

Як видно з табл.1, попит на тему європейських зелених облігацій у країнах Європи зростає, в Україні попит на тему зелених облігацій під час воєнного стану зійшов нанівець, що є негативним фактором для пошуку екологічного фінансування для відновлення України.

Вивчення досвіду та правового забезпечення механізмів емісії та використання європейських зелених облігацій є актуальним завданням.

Відповідно до Регламентом (ЄС) 2023/2631 Європейського Парламенту та Ради від 22 листопада 2023 року про європейські «зелені» облігації [5] встановлюються єдині вимоги до емітентів, які бажають використовувати позначення «європейські зелені облігації» або «EuGB»; легалізується система реєстрації та нагляду; надає шаблони розкриття інформації, зокрема для розкриття інформації до випуску та звітів про розподіл, пов'язаних із EuGB. Щоб мати можливість використовувати позначення European green bond або EuGB, емітенти: повинні інвестувати кошти від цих облігацій у повному обсязі до того, як облігація досягне терміну погашення, у сталу економічну діяльність, яка охоплюється таксономією ЄС, яка є порядком класифікації, запровадженої ЄС, для визначення та систематизації видів економічної діяльності на основі їхньої екологічної сталості. До них належать основні фонди, капітальні та операційні витрати, а також активи та витрати домашніх господарств (поступовий підхід); або альтернативний розподіл надходження від цих облігацій до портфеля основних засобів або фінансових активів відповідно до вимог таксономії (портфельний підхід).

За європейським законодавством відбувається правове регулювання дій емітентів європейських зелених облігацій, висунуті вимоги до сек'юритизації облігацій, додаткові шаблони розкриття інформації, нагляд, залучення зовнішніх рецензентів, визначені у нагляді національні компетентні органи.

За українським законодавством [2] відповідно до статті 11, яка визначає загальну роль облігацій, які залежно від мети використання залучених коштів можуть бути ординарними, зеленими або інфраструктурними. У статті 18 відзначається, що емісію зелених облігацій може здійснювати особа, що реалізує

або фінансує проєкт екологічного спрямування, який діє у сфері альтернативної енергетики, енергоефективності, мінімізації утворення, утилізації та переробки відходів, впровадження екологічно чистого транспорту, органічного землеробства, збереження флори і фауни, водних і земельних ресурсів, адаптації до змін клімату, а також інший проєкт, спрямований на захист навколишнього природного середовища, впровадження екологічних стандартів, скорочення викидів у навколишнє природне середовище.

Отже, існує велика спорідненість між визначенням зелених облігацій у національному законодавстві і європейському, що дає можливість для формування євроінтеграційних напрямів економіко-правового регулювання використання зелених облігацій.

Висновки. Відзначено, що правове регулювання в ЄС зелених облігацій знаходиться в активній фазі, тому це є привабливим для українських суб'єктів щодо спільного руху у напрямі розвитку екологічного права та пошуку фінансових механізмів для реалізації екологічних проєктів. Розширення емісії зелених облігацій може бути пріоритетним як для ЄС, так і України. Глобальні кліматичні зміни, що відбуваються і рівень природних втрат і катастроф внаслідок військового стану в Україні впливають на потребу у швидкості пошуку нових інструментів екологічного інвестування. Порівняльний аналіз європейських і національних умов використання зелених облігацій може посилити увагу до цього напрямку зеленого фінансування. Надалі потрібні додаткові економіко-правові дослідження ринку зелених облігацій для формування передумов фінансової підтримки екологічних змін.

Пріоритет можливих учасників ринку зелених облігацій у поточній ситуації адаптації правових позицій ЄС до умов України визначається екологічними викликами, які характерні як для економіки країн ЄС, так і відновлення України.

Література:

1. Внукова Н.М. Оцінка змін у зацікавленості інноваційним процесом під час воєнного стану *Економіка, право та інноваційний процес: завдання в умовах воєнної трансформації України* (26 квітня 2024 року). Х.: НДІ ПрЗІР НАПрНУ, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих ім. І. Зязюна, 2024. URL:

<https://ndipzir.org.ua/?s=%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D1%80%D0%B5%D0%B7>

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів: Закон України викласти в такій редакції Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 19 червня 2020 року № 738-IX (зі змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-20#Text>

3. Як користуватися сервісом Google Trends? URL: <https://adwservice.com.ua/uk/yak-korystuvatysya-servisom-google-trends>

4. Kliuiev O. Vnukova N., Hlibko S., Brynza N., Davydenko D. Estimation of the Level of Interest and Modeling of the Topic of Innovation Through Search in Google In: *Proceedings of the 4th International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Systems*, 23-24 April, COLINS 2020. 2020. Pp. 523-535. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23306>

5. Regulation (Eu) 2023/2631 Of The European Parliament And Of The Council on European Green Bonds and optional disclosures for bonds marketed as environmentally sustainable and for sustainability-linked bonds of 22 November 2023 URL: [Regulation - EU - 2023/2631 - EN - EUR-Lex](#)

6. The Role Of Green Bonds In Enhancing Energy Transition In Se Europe An IENE Study (M79) Athens, July 2024 Prepared by IENE's Research Team. 36 p. URL: <https://www.iene.eu/articlefiles/inline/study%20on%20green%20bonds.pdf>

Vnukova N., Development of european integration directions in the economic and legal regulation of green bond utilization. - Article.

Abstract. The article presents a presentation of the basics of legal regulation of the use of green bonds in the EU and Ukraine. The growth of their volumes in the world is noted. The use of the Google Trends search engine showed that the demand for European green bonds in European countries is growing, in Ukraine the demand for green bonds during martial law has significantly decreased, therefore, European integration directions for finding environmental financing for the restoration of Ukraine are needed.

Keywords: legal regulation, EuGB, green bonds, Google Trends, environmental project.

ЗАХОДИ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ З РІШЕННЯ ПО СУТІ СПРАВИ, ПРИ ЗАХИСТІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ЄС

Губіна Г. Л.,

кандидат юридичних наук,

провідний науковий співробітник НДІ

правового забезпечення інноваційного розвитку

НАПрН України.

ORCID <http://orcid.org/0000-0002-7419-3007>

Анотація. Проаналізовані передбачені у законодавстві ЄС заходи, що впливають з рішення по суті справи: коригувальні та альтернативні заходи, судові заборони. Виявлені їх недоліки, неврегульовані моменти.

Ключові слова: Директива 2004/48/ЄС, заходи, судові органи.

Сучасний внутрішній ринок ЄС стикається з великою кількістю проблем. Однією з них є захист інтелектуальної власності. Правовою базою, завдяки якій здійснена спроба врегулювати цей напрямок за участю судових органів і

Kanskyi O.A. INTERNATIONAL LEGAL COOPERATION IN COMBATING DOMESTIC VIOLENCE: THE CASE OF UKRAINE	143
Татаренко Г.В. ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДЕРУСИФІКАЦІЇ НАУКОВОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ	150
Вінник О. М. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СФЕРИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ З УРАХУВАННЯМ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	165
Внукова Н. М. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ	169
Губіна Г. Л. ЗАХОДИ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ З РІШЕННЯ ПО СУТІ СПРАВИ, ПРИ ЗАХИСТІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ЄС	174
Давидюк О. М. НАПРЯМИ УНІФІКАЦІЇ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ ІЗ ПРАВОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	179
Загоруй Л.М. ЗАХИСТ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ВІД СПОЖИВАЧІВ, ЯКІ ЗЛОВЖИВАЮТЬ ПРАВАМИ	182
Корват О.В. ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ЕНЕРГЕТИКИ	187
Карчевський М.В. ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ДО ПРОЦЕСІВ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ШІ: ОБ'ЄКТИВНА ПОТРЕБА ТА МОЖЛИВІ ЗАГРОЗИ	193
Кириченко А.І. ВПЛИВ ЗАКОНОДАВЧИХ ЗМІН НА КАПІТАЛЬНЕ БУДІВНИЦТВО	199
Лукань М. О. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ПРИНЦИПИ РЕГУЛЮВАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЇХ ВІДОБРАЖЕННЯ В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ	204
Макаров М. В. ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ФОРМУВАННІ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ІНФРАСТРУКТУР В УКРАЇНІ	209
Мамаєв І. О. КЛАСИФІКАЦІЯ ВИКЛИКІВ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ	217
Матвєєва А. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	223

Наукове видання

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ВЗАЄМОДІЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО І
НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА КРІЗЬ ПРИЗМУ ПРОЦЕСІВ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ІНТЕГРАЦІЇ»**

15 квітня 2025 р.
м. Київ

Відповідальний за випуск Г.В. Татаренко
Видавництво Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля
Свідectво про реєстрацію: серія ДК № 1620 від 18.12.03 р.

Електронне видання

Адреса університета:
вул. Іоанна Павла II, 17, м. Київ, 01042, Україна
Тел.+38(050)218 04 78, факс (06452) 4 03 42
e-mail: vidavnictvoSNU.ua@gmail.com

